

СУЧАСНІ ПОГЛЯДИ ЩОДО ЗНЯТТЯ МОРАТОРІЮ НА ЗЕМЛІ СІЛЬГОСППРИЗНАЧЕННЯ

**Крючкова О.В., здобувач вищої освіти групи Г 4/1
Миколаївський національний аграрний університет**

В ніч з 30 на 31 березня депутати ВРУ таки ухвалили багатостраждальний законопроект номер 2178-10 від 10.10.2019, який запроваджує ринок земель. "За" рішення проголосувало 259 народних депутатів. Це лише початок, тому що Верховній Раді в майбутньому необхідно буде ухвалити ще низку додаткових документів в яких також частково будуть прописані відносини між учасниками земельного ринку.

Landlord раніше повідомляв про те, що за результатами опитування соціологічної групи Рейтинг, проведеного 28 вересня – 1 жовтня, лише 19% українців підтримують введення продажу землі сільгосппризначення, проти висловилися 73% осіб, не визначилися – 8% [1].

Оприлюднено результати соціологічного дослідження, проведеного групою Рейтинг 24–27 жовтня 2019 року, більше половини респондентів (53%) не підтримують скасування мораторію на купівлю/продаж земель сільгосппризначення, підтримують – 31%. Серед тих, хто підтримує, майже половину становлять власники паїв, які обробляють їх самостійно.

За даними опитування, проведеного Центром Разумкова 1–7 листопада 2019 року, 68,3% українців підтримують заборону на продаж землі і 67,7% населення вважає, що питання відкриття ринку землі має бути винесене на всеукраїнський референдум.

Результатами соціологічного дослідження проведеного у лютому 2020 року, більшість вважають, що питання запровадження ринку землі та скасування мораторію на купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення потрібно виносити на всенародний референдум. Такої думки дотримуються 68,9% респондентів. 19,6% опитаних вважають, що це питання не слід виносити на референдум, решта — не визначилися з відповіддю.

Якби подібний референдум відбувся, то абсолютна більшість проголосували б за продовження мораторію на купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення (64,3% усіх опитаних або 72,0% тих, хто взяв би участь у референдумі). 21,4% з тих, хто взяв би участь у референдумі (або 19,6% серед усіх опитаних) проголосували б за запровадження ринку землі та скасування мораторію на купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення. Решта опитаних не визначилися з відповіддю. Підтримка громадянами продовження мораторію на купівлю-продаж землі сільськогосподарського призначення дещо зросла за останні чотири місяці: у жовтні 2019р. за продовження мораторію готові були проголосувати 64,4% тих, хто збирався взяти участь у референдумі, а у листопаді 2019р. — 68,3% тих, хто збирався взяти участь у референдумі [2].

За результатами соціологічного дослідження більшість українців все ж проти зняття мораторію на продаж землі. Це означає, що дане питання

необхідно більш детально вивчати і не включати «турборежим» по його вирішенню [3].

«Земельна реформа — це не про зняття мораторію і не про розпродаж землі. Це про наведення ладу в земельних відносинах. Земельна реформа — це живий організм, який постійно повинен вдосконалюватись та доповнюватись». Законом передбачено, що з 1 липня 2021 року право власності на земельні ділянки сільськогосподарського призначення площею до 100 гектарів можуть набувати виключно громадяни України. З 1 січня 2024 року таку можливість отримають також юридичні особи, власниками яких є українці. Вони зможуть купувати до 10 тисяч гектарів землі. Заборонено також продаж державних та комунальних земель. Відповідно до підписаного закону, питання, чи надавати іноземцям право купувати землю, вирішуватиметься на референдумі [4, 5].

Отже, сучасні погляди щодо зняття мораторію різняться та неоднозначні, однак і питання досі не вирішено, тому потрібно слідкувати за розвитком подій, змінами «земельного пакету» та детально досліджувати питання перш ніж робити остаточні висновки.

Список використаних джерел

1. Соціологічна інформація. Журнал Landlord.. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://landlord.ua/>)
2. «Разумков Центр» дані "Моніторингу земельних відносин", який напередодні був презентований у Світовому банку, 2020. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://razumkov.org.ua/napriamky/sotsiologichni-doslidzhennia/stavlennia-gromadian-do-zaprovadzhennia-rynku-zemli-ta-skasuvannia-moratoriiu-na-kupivliuprodazh-zemli-silskogospodarskogo-pryznachennia-liutyi-2020r>
3. Lexinform «Юридичний вісник України». [Електронний ресурс] / Ринок землі: за і проти // 2020. – Режим доступу: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/rynok-zemli-za-i-proty/>

4. Роман Лещенко у блозі на [НВ](#). [Електронний ресурс] /Земельна реформа: історичний момент // 2020. – Режим доступу: <https://nv.ua/ukr/opinion/rinok-zemli-shcho-pidpisav-zelenskiy-novini-ukrajini-50084953.html>

5. УКРІНФОРМ. Мультимедійна платформа іномовлення України [Електронний ресурс] // 2020. – Режим доступу: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3015070-upovnovazhenij-prezidenta-kaze-so-zemelni-zakoni-maut-skasuvati-sotni-korumpovanih-dozvoliv.html>

Науковий керівник – Горобченко О. А., канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств МНАУ